

Algemene inkoopvoorw aarden (AIV)

Inhoudsopgave

1. Toepassingsgebied en algemene bepalingen	3
2. Aanvragen en offertes	4
3. Bestellingen.....	4
4. Prijzen en betalingscondities	4
5. Zekerheden	6
6. Leverings- en nakomingstermijnen, vertraagde levering	7
7. Vracht, verpakking, verzekering, afleveringsbon	8
8. Leveringen	8
9. Kwaliteit en documentatie, controle tijdens de uitvoering van de overeenkomst.....	9
10. Wijzigingsrechten van ABL.....	9
11. Gevaarlijke stoffen, milieubescherming.....	9
12. Verklaring van oorsprong	10
13. Goedkeuringsvereiste m.b.t. de werking van de machine/installatie	10
14. Risico-overgang	10
15. Aansprakelijkheid wegens gebreken	11
16. Productaansprakelijkheid, vrijwaring	13
17. Verzekeringen	14
18. Beschermingsrechten.....	14
19. Overmacht.....	15
20. Eigendomsvoorbehoud, productiemiddelen, verkoop ter plaatse	15
21. Reserveonderdelen	17
22. Verrichten van werkzaamheden bij ABL.....	17
23. Geheimhouding	17
24. Gebruik voor reclamedoeleinden.....	18
25. Wettelijke bepalingen, minimumloon, terbeschikkingstelling van werknemers.....	18
26. Plaats van nakoming, bevoegde rechter, toepasselijk recht, slotbepaling	18

§ 1 Toepassingsgebied en algemene bepalingen

(1) Alle leveringen, diensten en offertes van leveranciers van ABL vinden plaats op basis van deze **algemene inkoopvoorwaarden** (hierna ook: „AIV”). Voor overeenkomsten met betrekking tot machines en installaties die bij lijnprojecten worden gebruikt, genieten de bijzondere voorwaarden voor de aanschaf van machines en installaties bij het gebruik voor lijnprojecten voorrang in de betreffende geldige versie.

De contractuele betrekkingen zijn uitsluitend onderworpen aan deze algemene inkoopvoorwaarden, tenzij schriftelijk en uitdrukkelijk is ingestemd met afwijkingen hiervan. Algemene voorwaarden van de leverancier zijn niet van toepassing. Deze AIV gelden ook uitsluitend, wanneer met kennis van algemene voorwaarden van de leverancier, die afwijken van deze AIV of hiermee in tegenspraak zijn, de levering zonder voorbehoud wordt aangenomen. De enkele verwijzing naar een schriftelijke mededeling van de leverancier, waarin diens algemene voorwaarden zijn opgenomen of daarnaar wordt verwezen, kan niet worden opgevat als instemming van ABL met de geldigheid van die algemene voorwaarden.

Deze AIV gelden tijdens de lopende zakelijke betrekking ook voor alle toekomstige transacties tussen de contractpartners, zonder dat opnieuw naar deze AIV moet worden verwezen.

(2) In afzonderlijke gevallen getroffen individuele regelingen met de leverancier (met inbegrip van bijkomende afspraken, aanvullingen en wijzigingen) hebben in ieder geval voorrang op deze AIV. Voor de inhoud van dergelijke afspraken is een schriftelijke overeenkomst dan wel een schriftelijke bevestiging van ABL doorslaggevend, voor zover in individuele gevallen bij wijze van uitzondering niet van het vereiste van schriftelijke vorm is afgeweken.

(3) Juridisch relevante verklaringen en kennisgevingen die na totstandkoming van de overeenkomst door de leverancier jegens ABL moeten worden afgegeven (bijv. termijnstellingen, sommaties, ontbindingsverklaringen) dienen om rechtsgeldig te zijn schriftelijk te worden vastgelegd.

(4) Aanwijzingen over de toepasselijkheid van wettelijke voorschriften hebben slechts aanvullende betekenis. Wettelijke voorschriften gelden niet, voor zover zij in deze AIV op geldige wijze direct worden gewijzigd of uitdrukkelijk worden uitgesloten.

(5) Een eventuele ongeldigheid van afzonderlijke bepalingen laat de geldigheid van de overige bepalingen onverlet.

(6) Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ABL mag de leverancier geen rechten, plichten en – in het bijzonder – vorderingen die voortvloeien uit de zakelijke betrekking met ABL overdragen of cederen.

(7) De leverancier dient een certificering volgens DIN EN ISO 9000/9001 voor zijn prestaties zeker te stellen en deze certificering op verzoek van ABL aan te tonen.

§ 2 Aanvragen en offertes

(1) Deze AIV gelden tevens voor aanvragen van ABL. Verklaringen in de vorm van aanvragen zijn niet bindend.

(2) De leverancier dient de offertes te baseren op de inhoud van de aanvragen en uitdrukkelijk te wijzen op eventuele afwijkingen daarvan. Met de afgifte van de offerte naar aanleiding van aanvragen van ABL neemt de leverancier jegens ABL de contractuele verplichting op zich om er uitdrukkelijk op te wijzen wanneer de offerte afwijkt van de aanvraag.

De uitwerking en de afgifte van offertes en kostenramingen is kosteloos en niet bindend voor ABL. Voor bezoeken, de uitwerking van plannen, tekeningen en dergelijke is ABL geen vergoeding verschuldigd, tenzij dit uitdrukkelijk schriftelijk is overeengekomen. De door de leverancier opgemaakte offerte is bindend voor de leverancier en kan binnen 4 weken na ontvangst ervan door ABL worden aanvaard.

§ 3 Bestellingen

(1) Alleen schriftelijke bestellingen zijn bindend. Orders die in een andere vorm zijn geplaatst worden pas bindend na schriftelijke bevestiging ervan.

(2) Voor zover ABL niet uitdrukkelijk afziet van een orderbevestiging, moet elke bestelling onder vermelding van de bindende leverings- en nakomingstermijn onmiddellijk aan ABL worden bevestigd. ABL behoudt zich het recht voor om bestellingen te herroepen, die niet binnen 5 kalenderdagen door de leverancier aan ABL worden bevestigd. Een herroeping door ABL is mogelijk tot de ontvangst van de schriftelijke orderbevestiging.

(3) Aanvullingen of op een later tijdstip getroffen regelingen zijn pas geldig nadat zij door ABL schriftelijk zijn vastgelegd.

§ 4 Prijzen en betalingscondities

(1) De in de bestelling vermelde prijs is bindend. Alle prijzen gelden inclusief btw, tenzij deze afzonderlijk wordt vermeld. Bij gebreke van een andere regeling is in de prijs de levering aan de in de bestelling genoemde plaats overeenkomstig de DDP (Incoterms 2020) inbegrepen, evenals de verpakking.

(2) Voor zover in individuele gevallen niet anders is overeengekomen, omvat de prijs alle diensten en bijbehorende diensten van de leveranciers (bijv. montage, inbouw) alsmede alle bijkomende kosten (bijv. een behoorlijke verpakking, transportkosten met inbegrip van een eventuele transport- en aansprakelijkheidsverzekering). De leverancier dient op verzoek van ABL het verpakkingsmateriaal op eigen kosten terug te nemen.

(3) De overeengekomen prijs is binnen 30 kalenderdagen vanaf de volledige levering en prestatie (met inbegrip van een eventueel overeengekomen aanvaarding) en ontvangst van een behoorlijke factuur, met aftrek van 2% betalingskorting, opeisbaar. Wanneer de betaling binnen 60 kalenderdagen wordt verricht, verleent de leverancier geen betalingskorting op het nettobedrag van de factuur. In het geval van een bankoverschrijving geldt de betaling als tijdig, wanneer de betalingsopdracht voor het verstrijken van de betalingstermijn bij de bank van ABL binnenkomt. ABL is niet verantwoordelijk voor vertragingen bij de banken die de betaling uitvoeren.

(4) Voor zover ABL en de leverancier een schriftelijke betalingsregeling zijn overeengekomen, zal ABL enkel voorschotten betalen ten belope van de prestaties die zonder aangetoonde tekortkomingen zijn nagekomen. De rechten betreffende nakoming en garantie worden door de betalingen niet aangetast. Tenzij anders overeengekomen, worden de door ABL verrichte aan- c.q. vooruitbetalingen verrekend met opeisbare voorschotten, totdat er geen aan- c.q. vooruitbetalingen meer tegenover de opeisbare voorschotten staan. De leverancier kan eisen dat een gestelde aan- c.q. vooruitbetalingszekerheid aan hem wordt teruggegeven tegen overhandiging aan ABL van een aan- c.q. vooruitbetalingszekerheid die verminderd is met het verrekende bedrag.

(5) De betaling impliceert geen aanvaarding van voorwaarden en prijzen en doet geen afbreuk aan het recht van ABL om een klacht in te dienen wegens een niet naar behoren uitgevoerde levering of dienst, aan het recht op controle en aan het recht om op andere gronden bezwaren te uiten over een factuur.

(6) ABL is geen betalingsrente verschuldigd. De vertragingsrente bedraagt per jaar 5 procentpunten boven de basisrentevoet. Als grondslag voor het betalingsverzuim gelden de wettelijke voorschriften, waarbij zo nodig ter afwijking daarvan in ieder geval een schriftelijke sommatie door de leverancier vereist is.

(7) Aan ABL komen verrekenings- en retentierechten alsmede de exceptie wegens niet-nakoming van de overeenkomst in wettelijke omvang toe. ABL heeft met name het recht om opeisbare bedragen terug te houden, zolang ABL op grond van de zakelijke betrekking nog vorderingen jegens de leverancier heeft wegens onvolledige of gebrekkige nakoming.

(8) Het verrekenings- of retentierecht van de leverancier geldt alleen met betrekking tot onherroepelijk vastgestelde en onbetwiste tegenvorderingen.

(9) De leverancier maakt voor elke levering of dienst een afzonderlijke factuur op. De factuur bevat met name het volledige door ABL toegekende bestelnummer, positienummer, artikelnaam, artikelnummer en de hoeveelheid c.q. het aantal van de bestelde maateenheid. Indien aan deze voorwaarden niet wordt voldaan, kunnen de hieruit voortvloeiende vertragingen bij de afwikkeling van de factuur en betaling niet aan ABL worden toegerekend. Bovendien zullen in dit geval geen termijnen voor de betalingskorting beginnen te lopen.

(10) Levert de leverancier, tijdens de looptijd van een overeenkomst inzake de levering van producten, de onder die overeenkomst vallende producten of soortgelijke producten aan een derde in vergelijkbare hoeveelheden tegen gunstigere voorwaarden, met name wat betreft prijs, kortingen, technologie, kwaliteit, betalingscondities, leveringstermijnen of andere voorwaarden (hierna: „*voorwaarden*”), dan is de leverancier gehouden om ABL hiervan onverwijld in kennis te stellen en deze gunstigere *voorwaarden* automatisch ook voor ABL te laten gelden. De nieuwe voorwaarden zijn met terugwerkende kracht van toepassing vanaf het tijdstip waarop de leverancier deze gunstigere *voorwaarden* voor de derde laat gelden.

(11) Indien de koopprijs afhangt van de hoeveelheid geleverde producten, gelden voor de berekening de door ABL aangegeven maateenheden (bijv. kg, m², m). Voor zover de daadwerkelijk geleverde hoeveelheden op de plaats van verzending niet officieel zijn bepaald, zijn de bij aanlevering door ABL vastgestelde hoeveelheden en maten doorslaggevend. Wanneer vervolgens blijkt dat de leverancier een grotere hoeveelheid dan de bestelde hoeveelheid heeft geleverd, kan hij geen vergoeding verlangen van hetgeen dat te veel is geleverd. Blijkt dat hij minder dan de bestelde hoeveelheid heeft geleverd, dan kan ABL ofwel de nalevering van de ontbrekende hoeveelheid verlangen ofwel, gelet op de ontbrekende hoeveelheid, de koopovereenkomst ontbinden.

§ 5 Zekerheden

(1) Als zekerheid voor de aan- c.q. vooruitbetaling zal de leverancier aan ABL een borgtocht/garantie voor onbepaalde tijd van een Duitse of internationale borg- of garantieverlener verstrekken. Als zodanig worden erkend: binnenlandse banken of spaarbanken, buitenlandse banken met een langetermijnrating van ten minste BBB- (indien afgegeven door Fitch Ratings of Standard and Poor's) of ten minste Baa3 (indien afgegeven door Moody's). De bewoordingen van de borgtocht/garantie dienen overeen te komen met de modeltekst van ABL. Een borgtocht voor aan- c.q. vooruitbetalingen moet voorts het brutobedrag dekken en dient persoonlijk en hoofdelijk, voor ABL kosteloos en voor onbepaalde tijd te zijn. Tevens moet zij een verklaring van afstand bevatten met betrekking tot de excepties van verrekening, nietigheid en van het voorrecht van uitwinning. Bovendien mag hierin geen borgstellingsclausule zijn opgenomen. De vorderingen die voortvloeien uit de borgtocht/garantie mogen niet eerder verjaren dan de betreffende gewaarborgde vordering jegens de leverancier.

(2) Tot zekerheid van de vorderingen wegens gebreken dient de leverancier bij de aanvaarding een borgtocht voor onbepaalde tijd van een grote Duitse bank of een Duitse kredietverzekeraar te verstrekken, waarvan de bewoordingen moeten overeenstemmen met de modeltekst van ABL. Tenzij anders is overeengekomen, belooft het bedrag van de zekerheid 5% van de netto-afrekeningssom. De zekerheid voor de vorderingen wegens gebreken strekt zich uit tot de nakoming van al deze vorderingen, met inbegrip van schadevergoeding en vorderingen tot restitutie van te veel betaalde bedragen, met inbegrip van rente. De vorderingen die voortvloeien uit de borgtocht mogen niet eerder verjaren dan de betreffende gewaarborgde vordering jegens de leverancier. Totdat de overeengekomen zekerheid is gesteld, heeft ABL het recht om 5% of het afwijkende overeengekomen percentage van de netto-afrekeningssom in te houden.

(3) Bovendien heeft ABL te allen tijde het recht om van de leverancier, naast de twee voornoemde borgtochten of garanties overeenkomstig de leden (1) en (2), voor een passend bedrag een uitvoeringsborgtocht of -garantie te eisen.

§ 6 Leverings- en nakomingstermijnen, vertraagde levering

(1) De door ABL in de bestelling vermelde termijnen zijn bindend. Doorslaggevend voor de naleving van de leverings- of uitvoeringsdatum of de leverings- of uitvoeringstermijn is de ontvangst van de producten met de noodzakelijke verzendingsdocumenten op het in de bestelling vermelde leveringsadres tijdens de gebruikelijke kantooruren.

Indien tussen leverancier en ABL een levering met montage of service is bedongen, is voor de tijdigheid van de levering de overdracht van de producten zonder gebreken, na een behoorlijke uitvoering van de montage of service, bepalend. Voor zover de aanvaarding wettelijk is voorgeschreven of overeengekomen, is het tijdstip van aanvaarding bepalend. De leverancier kan zich alleen beroepen op het in gebreke blijven met noodzakelijke of overeengekomen voorafgaande leveringen of diensten door ABL, indien de leverancier deze schriftelijk heeft aangevraagd en niet binnen een redelijke termijn heeft ontvangen. Indien de leverancier zich realiseert dat de overeengekomen termijnen om een of andere reden niet kunnen worden nageleefd, dient hij ABL daarvan onverwijld schriftelijk op de hoogte te brengen en daarbij de redenen en de duur van de vertraging te vermelden. De onvoorwaardelijke aanvaarding van een vertraagde (gedeeltelijke) levering of dienst houdt niet in dat ABL afziet van enig recht met betrekking tot die vertraagde (gedeeltelijke) levering of dienst.

(2) De leverancier is verplicht om alle directe en indirecte vertragingsschade aan ABL te vergoeden. De aanvaarding van de vertraagde levering of dienst houdt niet in dat afstand wordt gedaan van schadevergoedingsvorderingen. Indien de leverancier in gebreke blijft met de levering of de uitvoering, heeft ABL het recht, onverminderd verdere wettelijke aanspraken en regels, om na het verstrijken van een door ons gestelde redelijke extra termijn tot nakoming, de overeenkomst te ontbinden en schadevergoeding wegens niet-nakoming te vorderen. In dit verband vergoedt de leverancier ook alle extra kosten die voor ABL ontstaan als gevolg van een eventuele dekkingsaankoop.

(3) Indien de leverancier in gebreke blijft met een levering of sprake is van een verkeerde levering, heeft ABL het recht om een contractuele boete te eisen ten belope van 1% van de nettoprijs per begonnen kalenderweek, echter in totaal niet meer dan 5% van de nettoprijs van de vertraagde of verkeerd geleverde producten. ABL heeft het recht om de contractuele boete naast de nakoming te vorderen en als minimumbedrag van de door de leverancier krachtens de wettelijke bepalingen verschuldigde schadevergoeding. Het recht om verdere schadevergoeding te vorderen blijft onverlet. Indien ABL de vertraagde uitvoering aanvaardt, zal ABL de contractuele boete uiterlijk bij de laatste betaling opeisen.

(4) Indien de producten eerder dan overeengekomen worden aangeleverd, behoudt ABL zich het recht voor om deze producten op kosten van de leverancier terug te zenden. Indien in het geval van vroegtijdige levering de producten niet worden teruggezonden, worden deze tot de leveringsdatum op kosten en voor risico van de leverancier bij ABL

opgeslagen.

§ 7 Vracht, verpakking, verzekering, afleveringsbon

(1) De levering vindt plaats overeenkomstig de DDP (Incoterms 2020) naar de plaats die door ABL in de bestelling is vermeld.

(2) Voor zover in afwijking hiervan is overeengekomen dat ABL de vrachtkosten dient te betalen, zal ABL slechts de voor haar gunstigste vrachtkosten dragen. Indien is overeengekomen dat de leverancier het vervoer zal regelen en ABL de kosten daarvan voor haar rekening neemt, geeft de leverancier de opdracht aan de door ABL aangewezen vervoerder of expediteur. Deze overeenkomst heeft geen gevolgen voor de regelingen met betrekking tot de plaats van nakoming en de risico-overgang. Alle kosten die tot aan de overdracht aan de vervoerder worden gemaakt, met inbegrip van de kosten voor het beladen en het afhalen, komen ook in dit geval ten laste van de leverancier.

(3) De leverancier dient de eisen van de geldige verpakkingsvoorschriften van ABL na te leven. De opdrachtnemer dient bij de verzending de belangen van ABL zorgvuldig te behartigen. De producten moeten zodanig worden verpakt dat transportschade wordt voorkomen. De leverancier is aansprakelijk voor schade als gevolg van onvakkundige verpakking.

(4) De leverancier moet gebruikte, volledig lege verpakkingen kosteloos terugnemen. Indien dit niet mogelijk is, zal hij de desbetreffende redelijke verwijderingskosten van ABL dragen.

(5) De levering dient plaats te vinden met een afleveringsbon waarop bestelnummer, positienummer, artikelnaam, artikelnummer van ABL en de hoeveelheid c.q. het aantal van de bestelde maateenheid zijn vermeld. Indien deze gegevens of de afleveringsbonnen ontbreken, kan ABL de levering weigeren.

§ 8 Leveringen

(1) Zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ABL is de leverancier niet gerechtigd om de door hem verschuldigde prestatie te laten verrichten door derden (bijvoorbeeld onderaannemers). De leverancier draagt het aanschafrisico met betrekking tot zijn prestaties, tenzij in individuele gevallen schriftelijk anders is overeengekomen (bijv. verkoop van voorraadgoederen).

(2) De leverancier dient zich wat de hoeveelheid betreft nauwkeurig aan de bestellingen te houden. De leverancier is alleen gerechtigd tot gedeeltelijke leveringen of diensten, indien ABL tevoren schriftelijk hiermee heeft ingestemd, indien zij contractueel zijn overeengekomen of bij wijze van uitzondering in redelijkheid van ABL kunnen worden gevergd. Indien kwaliteitscertificaten zijn overeengekomen, vormen deze een wezenlijke onderdeel van de levering en dienen zij uiterlijk samen met de producten aan ABL te worden overhandigd.

(3) Voor zover het voorwerp van de overeenkomst de levering of vervaardiging van bouwkundige installaties, machines en technische uitrusting omvat, is de leverancier tevens verplicht tot levering van de desbetreffende technische documentatie, met inbegrip van schakelschema's, functionele schema's en constructieplannen.

(4) Zonder toestemming van ABL mag niet te veel of te weinig worden geleverd. De producten worden steeds aanvaard onder voorbehoud van de kwaliteit, toestand en hoeveelheid.

§ 9 Kwaliteit en documentatie, controle tijdens de uitvoering van de overeenkomst

(1) De leverancier is verplicht bij zijn leveringen de erkende regels van de techniek en de geldende veiligheidsvoorschriften na te leven. De leverancier moet een doeltreffende kwaliteitswaarborging uitvoeren, handhaven en dit op verzoek aan ABL aantonen. Voor zover de leverancier tekeningen, modellen of andere voorschriften of documenten van ABL heeft ontvangen, dient de leverancier zich daaraan te houden voor wat betreft de uitvoering en de kwaliteitseigenschappen van het te leveren voorwerp. Voor wijzigingen aan dit voorwerp, aan een reeds vrijgegeven productieproces of de verplaatsing ervan naar een andere locatie is een tijdige schriftelijke kennisgeving door de leverancier en de voorafgaande uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van ABL vereist.

(2) ABL heeft het recht om de uitvoering van de overeenkomst door de leverancier op elk gewenst moment te controleren. ABL is gerechtigd om voor dit doeleinde, na voorafgaande aanmelding, tijdens de gebruikelijke werktijd de fabriek van de leverancier te betreden en de inrichtingen en installaties te bezichtigen die relevant zijn voor de uitvoering van de overeenkomst. De leverancier en ABL dragen ieder hun eigen kosten die voortvloeien uit de controle. De contractuele of wettelijke rechten van ABL worden door dergelijke controles niet worden aangetast.

§ 10 Wijzigingsrechten van ABL

ABL heeft het recht om te allen tijde, ook na bevestiging van de bestelling door de leverancier, hem te verzoeken om wijzigingen aan de producten (in het bijzonder ook met betrekking tot de constructie en de uitvoering van de producten). In dat geval zal de leverancier ABL onverwijld in kennis stellen van de gevolgen van dit wijzigingsverzoek, met name wat hogere of lagere kosten en de leveringsdatum betreft, en zullen de partijen, zo nodig, de overeenkomst op geëigende wijze aanpassen.

§ 11 Gevaarlijke stoffen, milieubescherming

(1) Voor goederen en materialen alsmede voor procedés, die op grond van wetten, verordeningen, andere voorschriften of wegens hun samenstelling en hun invloed op het milieu een bijzondere behandeling vereisen, met betrekking tot o.a. vervoer, verpakking, etikettering, opslag, behandeling, vervaardiging en verwijdering, is de leverancier verplicht de wettelijke voorschriften van het land van vervaardiging alsmede van het land van distributie na te leven.

(2) In dat geval zal de leverancier, nog voor bevestiging van de bestelling, de vereiste papieren en documenten aan ABL ter beschikking stellen. Indien de in lid 1 bedoelde eisen in de loop van de leveringsbetrekking worden gewijzigd, dient de leverancier de papieren en documenten die overeenstemmen met de gewijzigde eisen onmiddellijk aan ABL ter beschikking te stellen.

(3) De leverancier is aansprakelijk voor alle schade die voortvloeit uit de verwijtbare niet-naleving van de bestaande wettelijke voorschriften.

(4) Voor het overige is de leverancier verplicht om bij de nakoming van zijn contractuele verplichting alle wettelijke bepalingen en voorschriften van overheidswege met betrekking tot milieubescherming in acht te nemen.

§ 12 Verklaring van oorsprong

Indien de leverancier verklaringen van oorsprong met betrekking tot de geleverde producten afgeeft, geldt het volgende:

(1) De leverancier verbindt zich ertoe de douaneadministratie in staat te stellen dit certificaat van oorsprong onverwijld te controleren, de daarvoor noodzakelijke inlichtingen te verstrekken en de eventueel vereiste bevestigingen te verkrijgen.

(2) Indien de vermelde oorsprong door de bevoegde autoriteit niet wordt erkend ten gevolge van een onjuist certificaat of het ontbreken van een verificatiemogelijkheid, is de leverancier verplicht om schadevergoeding te betalen. Deze aansprakelijkheid geldt echter alleen in het geval van verwijtbaar gedrag van de leverancier of bij gebreke van gegarandeerde eigenschappen.

§ 13 Goedkeuringsvereiste m.b.t. de werking van de machine/installatie

Voor zover voor de werking van de door de leverancier te leveren machine/installatie een publiekrechtelijke of officiële vergunning vereist is, dient de leverancier deze voor eigen rekening en risico te verkrijgen en aan ABL aan te tonen.

§ 14 Risico-overgang

Het risico op een toevallige teloorgang en toevallige verslechtering van de producten gaat over op ABL op het moment van een behoorlijke en volledige levering en prestatie op de overeengekomen plaats, met inbegrip van de overhandiging van de in § 8, lid 3, genoemde en overige vereiste documenten.

Indien een levering met installatie / montage / service is bedongen, gaat het risico over na een behoorlijke uitvoering van de installatie / montage / service en overhandiging. Indien een aanvaarding wettelijk is voorgeschreven of overeengekomen, wordt het tijdstip daarvan gezamenlijk bepaald. Het resultaat van de aanvaarding wordt vastgelegd in een aanvaardingsprotocol.

De risico-overgang vindt niet plaats voordat de succesvolle aanvaarding door ABL in het schriftelijke aanvaardingsprotocol is bevestigd. Voor verklaringen van aanvaarding geldt het vereiste betreffende de schriftelijke vorm. Aanvaarding kan op geen enkele andere wijze plaatsvinden, met name niet door middel van controles, deskundigenrapporten, certificaten of bewijzen van werkzaamheden. De betaling van factuurbedragen houdt uitdrukkelijk geen stilzwijgende aanvaarding in.

§ 15 Aansprakelijkheid wegens gebreken

(1) In het geval van een gebrekkige levering gelden de wettelijke bepalingen, tenzij in de volgende bepalingen anders is bepaald (in het bijzonder met betrekking tot productiemateriaal).

(2) ABL zal de door de leverancier voor productiedoeleinden geleverde producten („productiemateriaal”) bij ontvangst controleren op conformiteit van bestelde en geleverde goederen, op eventuele afwijkingen in hoeveelheid, alsmede op uiterlijk herkenbare schade, voor zover en zodra dit in het kader van een behoorlijke bedrijfsuitoefening feitelijk mogelijk en redelijk is.

Indien tijdens de controle gebreken worden vastgesteld, zal ABL binnen 14 dagen na ontdekking ervan de leverancier daarvan op de hoogte brengen. Voor het overige ziet de leverancier af van een verdere ingangscntrole bij ABL. Overige gebreken die pas tijdens de verwerking of het beoogde en correcte gebruik van de geleverde producten door ABL worden vastgesteld, dient ABL binnen 14 dagen na ontdekking ervan aan de leverancier te melden.

In dit verband ziet de leverancier uitdrukkelijk af van de exceptie van een te laat ingediende klacht.

(3) De leverancier garandeert dat zijn levering of dienst in overeenstemming met de overeenkomst is, probleemloos functioneert en vrij is van juridische en materiële gebreken. Hij verzekert bovendien dat zijn leveringen en diensten voldoen aan de met ABL bedongen kwaliteit, met inbegrip van overeengekomen technische leveringsvoorwaarden, specificaties, tekeningen, modellen en/of beschrijvingen, en aan toepasselijke normen, waaronder DIN EN ISO 9000/9001. Tevens garandeert hij dat zijn leveringen en diensten overeenstemmen met de laatste stand van de techniek.

(4) De leverancier is verplicht de order zodanig uit te voeren dat de wet inzake technische arbeidsmiddelen, de relevante voorschriften ter voorkoming van ongevallen, andere voorschriften op het gebied van arbeidsbescherming alsmede de in de Bondsrepubliek Duitsland geldende algemeen erkende veiligheidstechnische en bedrijfsgeneeskundige regelgeving evenals hygiënevoorschriften in acht worden genomen.

Indien deze regelgeving niet wordt nageleefd, wordt de levering of de dienst geacht niet naar behoren te zijn verricht.

(5) Aan ABL komen zonder enige beperking de wettelijke rechten ten aanzien van aansprakelijkheid wegens gebreken toe. ABL heeft met name het recht om, naar eigen goeddunken, van de leverancier te eisen dat hij het gebrek verhelpt of het product vervangt. De nakoming achteraf bij een gebrekkige prestatie dient de leverancier onverwijld uit te voeren. Bovendien moet hij zich richten naar de bedrijfsbelangen van ABL.

(6) In het geval van nakoming achteraf is de leverancier verplicht alle kosten te dragen die noodzakelijk zijn om het gebrek te verhelpen of het product te vervangen. Indien het gebrek pas bij een klant van ABL optreedt, omvatten de noodzakelijke kosten ook de transportkosten naar de klant van ABL. Treedt het gebrek op nadat het product in andere goederen is ingebouwd, omvatten de noodzakelijke kosten ook de kosten van verwijdering van de gebrekkige producten en van het inbouwen van de producten die door de leverancier zijn gerepareerd of ter vervanging zijn geleverd. De goedkeuring door ABL van de tekeningen en berekeningen van de leverancier doet geen afbreuk aan de garantieverplichtingen van de leverancier.

(7) ABL kan in het geval van een gebrekkige levering of dienst van de leverancier, na het vergeefs verstrijken van een redelijke termijn voor nakoming achteraf, het gebrek zelf verhelpen of door een derde laten verhelpen en vergoeding van de noodzakelijke kosten verlangen, tenzij de leverancier de nakoming achteraf terecht weigert. § 323, lid 2, BGB (Bürgerliches Gesetzbuch; Duits burgerlijk wetboek) is van overeenkomstige toepassing. Er hoeft ook geen termijn te worden gesteld wanneer de nakoming achteraf is mislukt of onredelijk is. ABL kan van de leverancier een voorschot eisen voor de kosten die nodig zijn om het gebrek te verhelpen.

(8) In het geval van juridische gebreken zal de leverancier ABL tevens vrijwaren tegen eventuele aanspraken van derden, tenzij deze gebreken de leverancier niet kunnen worden verweten.

(9) ABL kan gebrekkige producten ofwel in bewaring houden ofwel tegen een vergoeding voor rekening en op risico van de leverancier naar hem terugzenden.

(10) Tenzij uitdrukkelijk anders is overeengekomen, bedraagt de garantietermijn 36 maanden na aflevering of, indien de aanvaarding wettelijk is voorgeschreven of is overeengekomen, na de aanvaarding.

Voor alle werkzaamheden aan of in verband met bouwwerken geldt, tenzij anders is overeengekomen, een garantietermijn van vijf jaar. Indien de leverancier zijn prestatie achteraf nakomt, begint de verjaringstermijn voor aansprakelijkheid voor nakoming achteraf zonder gebreken opnieuw te lopen na voltooiing van die nakoming achteraf, tenzij de leverancier zich bij de nakoming achteraf uitdrukkelijk en terecht het recht heeft voorbehouden om de nakoming achteraf enkel uit coulance, ter voorkoming van geschillen of in het belang van de voortzetting van de zakelijke betrekking uit te voeren.

(11) Voor verborgen gebreken verleent de leverancier een garantie van 5 jaar vanaf de levering of aanvaarding van het product. De garantieperiode wordt verlengd met de duur van de onderbreking van gebruik, die ontstaat door herstelwerkzaamheden of de levering van vervangende onderdelen voor het voorwerp van levering. Voor deze geldt de volledige garantieperiode.

§ 16 Productaansprakelijkheid, vrijwaring

(1) Indien de leverancier een gebrek in het product heeft veroorzaakt en/of dit (afhankelijk van de onderliggende grondslag van de vordering) aan hem is toe te rekenen, is de leverancier verplicht om op eerste verzoek van ABL schadevergoeding betalen of ABL te vrijwaren tegen alle vorderingen van derden, mits de oorzaak van de vordering onder de controle en organisatie van de leverancier valt en de leverancier zelf aansprakelijk zou zijn jegens derden. Voor zover ABL dit gebrek mede veroorzaakt heeft of daaraan medeschuldig is, kan de leverancier deze medeschuld of het mede veroorzaken aan ABL tegenwerpen. In de verhouding tussen ABL en de leverancier wordt het respectieve aandeel in de schadevergoedingen gebaseerd op het betreffende evenredige deel medeschuld (§ 254 BGB) en/of mede veroorzaken.

(2) Onder de in lid 1 genoemde schadevergoedingsplichten van de leverancier vallen tevens de kosten van ABL die door gebruikmaking van rechtsbijstand of anderszins in verband met de verdediging tegen vorderingen met betrekking tot productaansprakelijkheid ontstaan. Indien voor ABL in haar verhouding tot de benadeelde bijzondere regels inzake de bewijslast gelden, zijn deze bewijsregels tevens van toepassing in de verhouding tussen ABL en de leverancier, voor zover de te bewijzen omstandigheden niet onder de verantwoordelijkheid van ABL vallen.

(3) In gevallen van productaansprakelijkheid als bedoeld in lid 1 dient de leverancier ABL, voor zover redelijk, alle noodzakelijke informatie te verstrekken en ondersteuning te bieden om de vorderingen af te wenden.

(4) Voor zover een terugroepactie of een kennisgeving aan de eigenaar noodzakelijk is om te voldoen aan een wet, verordening, bevel of ander voorschrift van overheidswege, of als veiligheidsmaatregel ter voorkoming van lichamelijk letsel of overlijden, of in het geval van andere veldmaatregelen of serviceacties, zullen de kosten, met inbegrip van o.a. arbeids-, transport- en bewijskosten, worden verdeeld op basis van de aan ABL of de leverancier toe te rekenen medeschuld (§ 254 BGB) dan wel mede veroorzaken. ABL stelt de leverancier, voor zover mogelijk en passend, in kennis van de inhoud en reikwijdte van uit te voeren terugroepacties dan wel andere veldmaatregelen of serviceacties en geeft de leverancier de gelegenheid hierop te reageren. Alle overige wettelijke aanspraken worden hierdoor niet aangetast.

§ 17 Verzekeringen

(1) De leverancier is verplicht om een uitgebreide bedrijfs-, product- en milieuaansprakelijkheidsverzekering (met inbegrip van uitgebreide productaansprakelijkheid die ook het terugroep risico dekt) af te sluiten en in stand te houden bij een gerenommeerde verzekeringsmaatschappij met een dekking van ten minste 10,0 miljoen EUR per schadegeval voor lichamelijk letsel, materiële- en financiële schade.

Voor zover de verzekeringsovereenkomst voorziet in een maximumvergoeding voor alle schadegevallen in een verzekeringsjaar, moet deze ten minste gelijk zijn aan tweemaal het bedrag van de voor elk schadegeval beschikbare dekking. Een dergelijke verzekering dient zich ook uit te strekken tot gelieerde ondernemingen van de leverancier voor zover zij belast zijn met een prestatie die onder deze *voorwaarden* valt. De contractuele en wettelijke aansprakelijkheid van de leverancier wordt niet aangetast door de omvang en het bedrag van zijn verzekeringsdekking.

(2) Op verzoek van ABL dient hij onmiddellijk het bewijs te leveren van het afsluiten van een dergelijke verzekering en van de betaling van de premies.

§ 18 Beschermingsrechten

(1) De leverancier stelt zeker en staat ervoor in dat ABL of de klanten van ABL door het verkrijgen, bezitten, aanbieden, gebruiken, verwerken of doorverkopen van de producten geen inbreuk maken op intellectuele eigendomsrechten van derden, in het bijzonder merkenrechten, handelsmerkrechten, rechten op naam, octrooirechten, rechten op industriële ontwerpen, modelrechten, rechten op uitrusting en ontwerp of auteursrechten (met inbegrip van overeenkomstige aanmeldingen van beschermingsrechten) („beschermingsrechten”) in het land van oorsprong van de leverancier, alsmede in de Bondsrepubliek Duitsland, de Europese Unie, de VS, Canada, Brazilië, Argentinië, China, Korea, Japan, India en Rusland. Indien de leverancier deze plicht op verwijtbare wijze schendt, vrijwaart hij ABL en de klanten van ABL op eerste verzoek van ABL tegen alle aanspraken van derden die voortvloeien uit dergelijke daadwerkelijke of vermeende schendingen van beschermingsrechten en draagt hij alle kosten en uitgaven die ABL in dit verband maakt, met name juridische kosten en kosten van verweer alsmede kosten die voortvloeien uit de nakoming van een eventuele onthoudingsverplichting.

(2) Lid 1 is niet van toepassing indien het voorwerp van levering is vervaardigd volgens tekeningen, modellen of andere gedetailleerde specificaties van ABL en de leverancier niet wist of behoorde te weten dat daardoor inbreuk wordt gemaakt op beschermingsrechten van derden.

(3) De partijen zijn verplicht elkaar onverwijld in kennis te stellen van alle risico's op schending en vermeende schendingen die bekend worden en zij zullen, voor zover dit redelijkerwijs van hen kan worden gevergd, desbetreffende vorderingen in onderling overleg voorkomen.

§ 19 Overmacht

(1) Indien ABL in geval van overmacht (bijv. natuurrampen, oorlog, oproer, inmenging door de overheid, energietekort, pandemie, epidemie, collectieve actie bij arbeidsconflicten) geen belang meer heeft bij de prestatie, bijvoorbeeld omdat ABL de prestatie niet kan gebruiken wegens schade aan de productieapparatuur, kan ABL, naar goeddunken van ABL, de overeenkomst geheel of gedeeltelijk ontbinden voor wat betreft de prestaties die nog niet aan ABL zijn geleverd of verricht, of verlangen dat de prestaties op een later tijdstip wordt verricht. Met betrekking tot de prestaties die door een dergelijke ontbinding worden getroffen, kan de leverancier vergoeding eisen van de kosten die hij met het oog op de prestatie reeds heeft gemaakt, voor zover hij het resultaat van de kosten niet op een andere wijze kan benutten.

(2) De leverancier zal ABL onverwijld schriftelijk op de hoogte brengen van alle eventuele voor hem herkenbare dreigende of reeds opgetreden belemmeringen voor de levering en alle mogelijke en noodzakelijke informatie verstrekken alsmede alle maatregelen nemen om desondanks zijn verplichtingen zo volledig mogelijk na te komen.

(3) Indien ABL door overmacht wordt belet om de levering of dienst in ontvangst te nemen en/of te aanvaarden, vormt dit geen verzuim van aanvaarding of tekortkoming in de nakoming.

§ 20 Eigendomsvoorbehoud, productiemiddelen, terbeschikkingstelling

(1) ABL erkent geen voorbehoud dat het eenvoudige eigendomsvoorbehoud van de leverancier te boven gaat. Ongeacht het eigendomsvoorbehoud is ABL gerechtigd om de producten te gebruiken, te verwerken en te vervreemden, alsmede te verbinden en te vermengen met andere producten.

(2) De leverancier verbindt zich ertoe het door ABL ter beschikking gestelde materiaal uitsluitend te gebruiken voor de uitvoering van de bestellingen van ABL. Hij dient het materiaal van ABL als zodanig aan te duiden, afzonderlijk op te slaan en te beheren.

(3) Indien door ABL ter beschikking gesteld materiaal wordt verwerkt of omgevormd, wordt ABL enig eigenaar van het nieuwe voorwerp. In dat geval worden de verwerking en omzetting uitgevoerd ten behoeve van ABL. De bezitsoverdracht wordt op die manier vervangen dat de leverancier de producten kosteloos en met de zorgvuldigheid van een goed koopman voor ABL zal bewaren.

(4) Indien ABL onderdelen of materiaal (met inbegrip van software, afgewerkte en half afgewerkte producten) aan de leverancier ter beschikking stelt, behoudt zich ABL de eigendom ervan voor. De verwerking of omvorming door de leverancier wordt uitgevoerd ten behoeve van ABL. Indien onder eigendomsvoorbehoud geleverde producten van ABL worden verwerkt met andere producten die niet aan ABL toebehoren, verkrijgt ABL de mede-eigendom van het nieuwe product in evenredigheid met de waarde van het product van ABL (aankoopprijs plus btw) ten opzichte van de andere verwerkte producten op het moment van verwerking.

(5) Indien de door ABL ter beschikking gestelde onderdelen of materiaal onafscheidelijk worden vermengd of verbonden met andere voorwerpen die niet aan ABL toebehoren, verkrijgt ABL de mede-eigendom van het nieuwe product in evenredigheid met de waarde van het onder eigendomsvoorbehoud geleverde product (aankoopprijs plus btw) ten opzichte van de andere vermengde of verbonden voorwerpen op het moment van vermenging of verbinding. Indien de vermenging of verbinding zodanig geschiedt dat het product van de leverancier als hoofdproduct moet worden aangemerkt, wordt geacht te zijn overeengekomen dat de leverancier de mede-eigendom ervan naar evenredigheid aan ABL overdraagt. De leverancier zal de volle eigendom of mede-eigendom voor ABL bewaren.

(6) Voor zover het bedrag van de op grond van lid 4 en/of lid 5 aan ABL toekomende zekerheidsrechten meer dan 10% hoger is dan de aankoopprijs van alle nog niet door ABL betaalde onder eigendomsvoorbehoud geleverde producten, is ABL op verzoek van de leverancier verplicht om de zekerheidsrechten, naar keuze van ABL, vrij te geven.

(7) De leverancier is aansprakelijk voor eventuele niet-verwijtbare beschadiging, verlies, diefstal, vernietiging, teloorgang en verbod van het ter beschikking gestelde materiaal en de daarvan vervaardigde producten.

(8) Gereedschappen, modellen en andere hulpmiddelen die voor de uitvoering van de bestelling worden vervaardigd en door de leverancier afzonderlijk in rekening worden gebracht, worden op het moment van de vervaardiging ervan eigendom van ABL. In geval van beschadiging, verlies of teloorgang is de leverancier verplicht tot herstel of vervanging.

(9) De overhandiging van de gereedschappen, modellen en andere hulpmiddelen overeenkomstig bovenstaand lid 8 wordt op die manier vervangen dat de leverancier deze kosteloos voor ABL zal bewaren. De leverancier dient voornoemde voorwerpen duidelijk aan te duiden als eigendom van ABL en derden, die daarop aanspraak willen maken, te wijzen op het eigendomsrecht van ABL. De leverancier is verplicht om voor voornoemde voorwerpen zorg te dragen, deze te onderhouden en normale slijtage te verhelpen. De daarvoor noodzakelijke kosten zijn gedekt door de koopprijs. In het geval van beschadiging, verlies of teloorgang is de leverancier verplicht tot herstel of vervanging.

(10) Alle modellen, tekeningen, schetsen, afbeeldingen enz. die worden ingediend, blijven eigendom van ABL. Het daarop rustende auteursrecht of gebruiksrecht blijft bij ABL. Zij mogen niet worden gekopieerd of gereproduceerd zonder schriftelijke toestemming van ABL. De documenten moeten samen met de offerte aan ABL worden teruggegeven.

§ 21 Reserveonderdelen

De leverancier verbindt zich tot waarborging van reserveonderdelen voor de beoogde levensduur van de eindproducten waarvoor de producten moeten worden gebruikt. De minimumduur bedraagt 15 jaar na het einde van de (serie)productie van de producten. Tijdig voor het verstrijken van de minimumduur dient de leverancier ABL in de gelegenheid te stellen een laatste bestelling te plaatsen voor lange-termijn

benodigdheden.

§ 22 Verrichten van werkzaamheden bij ABL

Personen die ter nakoming van de overeenkomst werkzaamheden verrichten op het fabrieksterrein van ABL, dienen zich te houden aan de bepalingen van het aldaar geldende interne reglement. De voorschriften voor het betreden en verlaten van de fabriek dienen te worden nageleefd. Aansprakelijkheid voor ongevallen van deze personen op het fabrieksterrein is uitgesloten, tenzij ABL deze opzettelijk of door grove nalatigheid heeft veroorzaakt.

§ 23 Geheimhouding

(1) De leverancier verbindt zich ertoe alle informatie die hij direct of indirect van zijn medecontract ontvangt, strikt vertrouwelijk te behandelen en niet voor andere doeleinden te gebruiken dan voor de uitvoering van de betreffende overeenkomst. Ook bestellingen en alle daarmee verband houdende commerciële en technische details dienen als vertrouwelijke informatie te worden behandeld. Met name dienen alle ontvangen afbeeldingen, tekeningen, berekeningen, kwaliteitsvoorschriften, modellen en soortgelijke zaken geheim te worden gehouden. Reproductie en doorgifte van vertrouwelijke informatie is alleen toegestaan voor zover dit gelet op de gelet op bedrijfsomstandigheden noodzakelijk is. Deze informatie mag alleen met voorafgaande toestemming van ABL in schriftelijke vorm aan derden worden bekendgemaakt.

(2) De bovenstaande verplichtingen zijn niet van toepassing op vertrouwelijke informatie waarvan de leverancier kan aantonen (i) dat deze op het tijdstip van mededeling reeds algemeen beschikbaar was of nadien, buiten zijn schuld, algemeen beschikbaar is geworden; (ii) dat deze op het tijdstip van mededeling reeds in zijn bezit was; (iii) dat deze aan hem door een derde beschikbaar is gesteld zonder enige verplichting tot geheimhouding of het niet gebruiken, met dien verstande dat deze derde de informatie niet direct of indirect van de leverancier heeft ontvangen; (iv) dat deze krachtens wettelijke bepalingen aan overheidsinstanties moet worden medegedeeld.

(3) De leverancier verbindt zich ertoe zijn medewerkers en uitvoerders, op wie deze geheimhoudingsbepaling van toepassing is, alsmede zijn onderaannemers in dezelfde mate tot geheimhouding te verplichten. De leverancier mag de geheime informatie die hem door ABL bekend is geworden, enkel gebruiken voor het beoogde doel.

(4) De verplichting tot geheimhouding geldt ook gedurende een periode van 10 jaar na beëindiging van de leveringsbetrekking. Na beëindiging van de leveringsbetrekking is de leverancier gehouden om alle ontvangen vertrouwelijke informatie, voor zover belichaamd of opgeslagen op elektronische opslagmedia, aan ABL terug te geven. Op verzoek van ABL dient de leverancier schriftelijk aan ABL te bevestigen dat aan de verplichtingen als bedoeld in de laatste twee volzinnen is voldaan.

§ 24 Gebruik voor reclamedoeleinden

Zonder schriftelijke toestemming van ABL is de leverancier niet gerechtigd tot het verstrekken van informatie aan derden over machines die voor ABL of voor de klant van ABL zijn geproduceerd. De leverancier is met name niet gerechtigd om machines voor eigen reclamedoeleinden tentoon te stellen of foto's, tekeningen, technische gegevens enz. van deze machines aan derden bekend te maken om reclame voor zichzelf te maken. Ook voor reclame met de zakelijke relatie met ABL is voorafgaande schriftelijke toestemming van ABL vereist.

§ 25 Wettelijke bepalingen, minimumloon, terbeschikkingstelling van werknemers

Met betrekking tot de verplichting van de leverancier tot betaling van het geldende minimumloon aan zijn werknemers dan wel de naleving van het Arbeitnehmersendegesetz (wet inzake het ter beschikking stellen van werknemers) gelden de wettelijke bepalingen in samenhang met de bijzondere voorwaarden inzake het wettelijk minimumloon.

§ 26 Plaats van nakoming, bevoegde rechter, toepasselijk recht, slotbepaling

(1) Plaats van nakoming voor alle wederzijdse leveringen en diensten is de door ABL genoemde plaats van bestemming, ook wanneer vervoerkosten of de verzekering van de producten door ABL worden gedragen. Tot aan de aflevering in de ontvangende fabriek van ABL of op de plaats van bestemming wordt het risico van verzending in ieder geval door de leverancier gedragen.

(2) Indien in deze algemene voorwaarden of in de hiermee verbonden overeenkomsten de schriftelijke vorm als vormvereiste wordt genoemd en verlangd, kan dit schriftelijkheidsvereiste uitdrukkelijk ook door een verklaring in de vorm van e-mail of een fax worden nageleefd.

(3) Van toepassing is uitsluitend Duits recht onder uitsluiting van het Weens Koopverdrag en de bepalingen van het internationale privaatrecht. De rechter van de vestigingsplaats van ABL is exclusief bevoegd. ABL heeft echter tevens het recht om een geschil aanhangig te maken bij de bevoegde rechter van de vestigingsplaats van de leverancier.

(4) Indien en voor zover bepalingen uit deze AIV of de betreffende overeenkomst tussen partijen ongeldig zijn of worden, wordt de geldigheid van de overige bepalingen hierdoor niet aangetast. Partijen verbinden zich tot vervanging van ongeldige bepalingen door nieuwe bepalingen die op juridisch toelaatbare wijze beantwoorden aan de regelingen in de ongeldige bepalingen. Hetzelfde geldt voor leemtes in de wet- en regelgeving. Ter herstel van de leemte verbinden partijen zich ertoe te handelen op een wijze die zo dicht mogelijk aansluit bij hetgeen partijen naar doel en strekking van de overeenkomst zouden hebben beoogd, indien zij dit punt in overweging hadden genomen.